

Lausuntopyyntö vanhemmuuslain nojalla annettavista asetusluonnoksista

Johdanto

Vanhemmuuslakia koskevan hallituksen esityksen (HE 132/2021 vp) käsittely eduskunnassa on vielä kesken. Lain nojalla tarvittavan alemman asteisen sääntelyn valmistelu on kuitenkin jo käynnistetty oikeusministeriössä, jotta toimijoille jää riittävä aika valmistautua niidenkin tuomiin muutoksiin. Valtaosa ehdotetuista säännöksistä perustuu joko jo voimassaolevaan oikeustilaan tai tuo siihen vain teknisluonteisia muutoksia.

Oikeusministeriössä on valmisteltu luonnokset

- 1) valtioneuvoston asetukseksi lapsen syntymää koskevasta ilmoituksesta ja henkilöllisyyden toteamiseksi hyväksyttävistä asiakirjoista vanhemmuusasioissa;
- 2) valtioneuvoston asetukseksi oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta ja lääketieteellisestä selvityksestä;
- 3) valtioneuvoston asetukseksi väestötietojärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n muuttamisesta;
- 4) oikeusministeriön asetukseksi vanhemmuus- ja elatusasioissa käytettävistä lomakkeista

Paitsi saatava lausuntopalaute asetusten jatkovalmistelussa otetaan huomioon myös ne muutostarpeet, jotka syntyvät lakiehdotukseen eduskuntakäsittelyssä mahdollisesti tehtävistä muutoksista.

Asetusten on tarkoitus tulla voimaan samaan aikaan vanhemmuuslain kanssa eli 1.1.2023.

Tausta

Vanhemmuuslaissa säädettäisiin muun muassa vanhemmuuden selvittämisestä, tunnustamisesta, vahvistamisesta ja kumoamisesta, ja sillä olisi vaikutuksia eri toimijoiden tehtävien sisältöön ja tarvittaviin asiakirjoihin.

Vanhemmuuslain 69 §:n 1 momentin valtuutussäännöksen nojalla valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin lapsen syntymää koskevasta ilmoituksesta, lääketieteellisen selvityksen antamisesta ja siitä maksettavasta korvauksesta sekä henkilöllisyyden toteamiseksi hyväksyttävistä asiakirjoista. Saman pykälän 2 momentin mukaan oikeusministeriön asetuksella voitaisiin säätää vanhemmuusasioissa käytettävistä lomakkeista.

Tavoitteet

- 1) Ehdotettu valtioneuvoston asetus lapsen syntymää koskevasta ilmoituksesta ja henkilöllisyyden toteamiseksi hyväksyttävistä asiakirjoista vanhemmuusasioissa käsittelee väestötietojärjestelmän rekisterinpitäjän ilmoitusvelvollisuutta lapsen synnyttyä ja yksilöi ne asiakirjat, joita voidaan pitää luotettavina asiakirjoina henkilöllisyyden toteamiseksi vanhemmuusasioissa.
- 2) Ehdotetulla asetuksella oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta ja lääketieteellisestä selvityksestä toteutetaan vanhemmuuslain säätämisestä johtuvat välttämättömät tekniluonteiset muutostarpeet.
- 3) Vanhemmuuden tunnustamisen säädöserustaa koskevan merkinnän lisääminen väestötietojärjestelmään edellyttää väestötietojärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n muuttamista.
- 4) Ehdotetussa oikeusministeriön asetuksessa vanhemmuus- ja elatusasioissa käytettävistä lomakkeista luetellaan ne vanhemmuuslaissa ja lapsen elatuksesta annetussa laissa tarkoitetut asiakirjat, jotka on laadittava Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen vahvistaman kaavan mukaiselle lomakkeelle.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi lausunnossa pyydetään noudattamaan asetusluonnosten numerointia (1-4) ja otsikointia.

Myös muut kuin alla Jakelu-kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta: lausunto.om@om.fi.

Huomaattehan, että kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään maanantaina **11.7.2022**.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa erityisasiantuntija Joanna Grandell, p. 02951 50220 (etunimi.sukunimi@gov.fi)

Liitteet:

VN asetusluonnos 1.docx
VN asetusluonnos 1.docx_sv.docx
VN asetusluonnos 2.docx
VN asetusluonnos 2_sv.docx
VN asetusluonnos 3.docx
VN asetusluonnos 3_sv.docx
OM asetusluonnos 4.docx
OM asetusluonnos 4.docx_sv.docx
VN_perustelumuihistio.docx
SR_motiveringspromemoria.docx
OM_perustelumuihistio.docx
JM_motiveringspromemoria.docx

Jakelu:

Ahvenanmaan valtionvirasto
Digi- ja väestötietovirasto
Espoon kaupunki
Helsingin kaupunki, sosiaali- ja terveystoimiala
Imatran kaupunki
Kajaanin kaupunki
Lastenvalvojat ry
Sosiaali- ja terveysministeriö
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki
Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Leinonen Antti
Oikeusministeriö

Grandell Joanna
Oikeusministeriö